

totíž obmezovati jej pouze na úkon místního přesunu věci přes hranice, nýbrž pod pojem ten spadá veškerá činnost směřující k přenesení předmětu z tuzemska do ciziny, počínajíc okamžikem, kdy k přepravě byl dán podnět, pak kdy přeprava ta byla uvedena do pohybu, a končíc okamžikem, kdy věci byly přes hranice skutečně přepraveny. Pod dopravou dlužno proto rozuměti i jednání, která od místa cíle dopravy třeba i ve velké vzdálenosti se podnikají. S hlediska tohoto je proto nerozhodno, že obžalovaná na cizí půdu ještě nevkočila, stačí, že se brala směrem k hranici s úmyslem, věci do ciziny přenést. V tomto případě byla ostatně obžalovaná přistižena bezprostředně u přechodu do cizího státu, takže o správném podřadění její činnosti pod zákon nelze pochybovati.

Čís. 1064.

Nejde o rozšíření obžaloby, spočívá-li změna její pouze v tom, že přistoupením dalších okolností stane se skutkový základ obžaloby trestným dle jiného trestního zákona, než kterého se dovolal spis obžalovací.

Použití mimořádné obnovy trestního řízení, byly-li různými rozsudky uznány vinnými dvě osoby, ač čin mohla spáchat pouze osoba jedna.

(Rozh. ze dne 5. ledna 1923, Kr. I. 1274/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného Albana B. do rozsudku porotního soudu v Chebu ze dne 23. října 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupežného zabití dle §§ 140, 141, tr. zák. Současně usnesl se nejvyšší jako zrušovací soud v zasedání neveřejném, že se dle § 362 čís. 1 tr. ř. nařizuje mimořádná obnova trestního řízení ve prospěch obžalovaného, že se výrok porotců a na něm se zakládající napadený rozsudek, jakož i právoplatný již rozsudek porotního soudu v Chebu ze dne 20. září 1920, proti Emilu W-ovi spolu s výrokem porotců, mu za základ položeným, ve výrocích o vině a trestu zruší, a že se obě věci, jak proti Albánu B-ovi tak proti Emilu W-ovi odkáží porotnímu soudu v Chebu, by je v nejbližším porotním zasedání a to společně v řízení jednotném znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmatečná stížnost vytýká, dovolávajíc se zmatečného důvodu čís. 5 § 344 tr. ř., že porotní dvůr soudní neprávem připustil přes odpor obhájce stěžovatelova »rozšíření obžaloby na zločin loupežné vraždy«. Než výtku je bezdůvodna. Rozšíření obžaloby je tu jen tehdy, byl-li obžalobcem dodatečně do obžaloby pojat jiný skutek, než ku kterému obžaloba původně směřovala. Jiný, od skutkového základu obžalovacího spisu rozdílný skutek tu jest, jak plyne ze srovnání §§ 262 a 263 tr. ř., nespočívá-li přeměna obžaloby pouze v přibytí dalších okolností, jimiž se jen skutkový základ obžaloby stane činem, trestným dle jiného trestního zákona, než kterého se dovolal spis obžalovací. Skutkovým základem obžaloby na stěžovatele bylo zúčastnění se stěžovatelovo na příběhu, při kterém byl Jan Sch. ranou z revolveru úmyslně usmrcen za účelem, aby se pachatelé

zmocnili cizích věcí movitých. Zúčastnění se stěžovatele na tomto příběhu shledal obžalovací spis v tom, že stěžovatel přiměl Emila W-a k usmrcujícímu výstřelu opětným vybízení, aby střelil, a vyhrožováním dýkou. Než už v důvodech obžalovacího spisu bylo poukázáno k výpovědi Emila W-a, že rána nebyla vypálena jím, nýbrž stěžovatelem. Ovšem vyvrací obžalovací spis toto udání, jímž se W. od původního doznání odchýlil, označuje původní jeho doznání za věrohodné, a kvalifikuje v důsledku toho jednání stěžovatelovo jako činné spolupůsobení při vykonávání loupežné vraždy Emilem W-em. Při hlavním přelíčení dospěl však veřejný obžalobce patrně k závěru, že seznání Emila W-a, na němž tento při sčelení se stěžovatelem setrval, činí stěžovatele důvodně podezřelým, že stěžovatel je přímým pachatelem loupežné vraždy, nikoliv jen přímým účastníkem. Zjednával-li obžalobce tomuto podezření průchod prohlášením, že »rozšiřuje obžalobu na zločin loupežné vraždy dle §§ 134, 135 čís. 2 tr. zák. (přímý pachatel)«, nepojal do obžaloby nový skutek, nýbrž přiváděl pouze k platnosti podrobnosti skutkového děje, v obžalobě již vyličeného, které obžalovací spis ponechal stranou. Skutkovým základem obžaloby bylo i po prohlášení, jako dříve, zúčastnění se stěžovatelovo na příběhu, v důvodech obžalovacího spisu vypravovaném, změněn byl pouze právní základ obžaloby, hodnocení okolností poukazujících ke stěžovatelovu zúčastnění se příběhu. Obžaloba nebyla rozšířena, nýbrž pouze přeměněna co do formy viny, jakou stěžovatel zúčastnil se na činu, k němuž původní obžaloba směřovala. Není zákonného předpisu, který je takové přeměně obžaloby na závadu. Porotní soudní dvůr pak této přeměny nedbatí nemohl, jelikož plyne z ustanovení § 320 tr. ř., a z obdobného použití §§ 262, 267 tr. ř., že porotcům dlužno vhodnými otázkami umožniti, by prozkoumali skutkový děj obžaloby ve všech směrech právně závažných a ve všech okolnostech, jež mají příčinný vliv na trestný výsledek, a posuzovali, zda a pokud se obžalovaný svou účastí na příběhu, který je předmětem obžaloby, dopustil trestného činu a jakého. Přeměněná takto obžaloba byla pak dle § 318 tr. ř. rozhodující pro obsah otázky hlavní, která proto správně zněla na přímé spáchání loupežné vraždy stěžovatelem. K tomu, že jednak původním doznáním W-ovým, jednak obhajobou stěžovatelovou byly tvrzeny skutečnosti, podle nichž by — předpokládajíc jejich pravdivost — stěžovatel měl se pokládati pouze za účastníka a nebo podle nichž by skutek, obžalovanému za vinu dávaný, spadal pod mírnější zákon trestní, přihlížel nalézací soud — jak ani stížnost nepopírá — řádně příslušnými otázkami eventuelními. Že eventuelní otázka, odpovídající právnímu základu spisu obžalovacího dostala se takto na místo třetí, jest nutným důsledkem přípustné přeměny obžaloby. Přeměně této nebránilo ani to, že rozsudkem porotního soudu v Chebu ze dne 20. září 1920 bylo zjištěno, že rána, o kterou jde, vystřelil Emil W.; ani právoplatný rozsudek nemůže býti na závadu zjišťování skutečné pravdy a není přes onen rozsudek — byť to stížnost tvrdila — nemožností, že smrtelnou ránu vypálil stěžovatel. Rozpor mezi tímto rozsudkem, který v Emilu W-ovi a napadeným rozsudkem, který ve stěžovateli zjišťuje osobu, jež Jana Sch-a usmrtila, může býti základem obnovy trestního řízení, není však důvodem zmatečnosti. Jak dovozeno, vyhovuje nálezu porotního soudního dvoru, že »rozšíření« správně přeměna obžaloby je přípustna, zákonu a zásadám trestního ří-

zení. Zákonitý nález nemohl míti na rozhodnutí účinku stěžovateli škodlivého. Stížnost je nedůvodněna a bylo jí zavrhnouti.

Při poradě o zmateční stížnosti vznikly však nejvyššímu soudu jako soudu zrušovacímu závažné pochybnosti o správnosti skutečností, položených za základ výroku porotců. Jak již zmíněno, uznává rozsudek porotního soudu v Chebu ze dne 20. září 1920 Emila W-a vinným, že on to byl, který vypálil smrtící ránu na Sch-a, kdežto rozsudek napadený nyní Albanem B-em, činí totéž zjištění ohledně B-a. Tyto rozsudky nemohou vedle sebe obstáti. Dle stavu věci mohl jen jeden, buď W. nebo B. býti přímým pachatelem, kdežto u druhého může přijíti v úvahu jen jiná forma spolupůsobení při činu, poněvadž jest patrné, že jediná usmrcující rána nemohla býti vypálena různými pachateli, jak by tomu musilo býti, kdyby oba rozsudky byly správnými. Aby způsob a stupeň provinění obou na činu zúčastněných spolehlivě mohly býti zjištěny a posouzeny, jest nutno, by oba, W. a B., společně byli postaveni před nové soudce porotce a to oba ve stejném postavení právním, totiž oba jako obžalovaní. Nejvyšší soud jako soud zrušovací, používaje práva § 362 tr. ř. mu propůjčeného, zrušil proto oba rozsudky a odkázal obě trestní věci proti Emilu W-ovi a proti Albánu B-ovi k opětovnému společnému projednání a rozhodnutí před porotní soud v Chebu.

Čís. 1065.

Podlouný vývoz předmětů potřeby (zákon ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n.).

V koupi (sprostředkování koupě) předmětů potřeby za účelem nedovoleného vývozu, dlužno, nebylo s dopravou přes hranice ani započato, spatřovati jednání přípravné.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1923, Kr II 904/21).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Konráda G-a do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 13. října 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem § 8 tr. zák. a § 2 c) zákona ze dne 18. března 1920 čís. 188 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a obžalovaného obžaloby sprostil.

Důvody:

Zmateční stížnosti, opírající se o důvod zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění. První soud zjistil, že obžalovaný, svým povoláním řezník a dohazovač koní, vyhledal pro Julia W-a z Pruského P., o němž věděl, že je cizozemec, na jeho žádost koně u rolníka Josefa N. v Dolních P. a že sprostředkoval koupi tohoto koně pro W-a za 12.000 Kč, věda, že kůň má býti bez povolení dopraven přes hranici. Jest dále zjištěno, že kůň zůstal dle ujednání prozatím ještě v opatrování prodávatelově, odkud si ho měl W. za několik dní odvésti; k odvedení koně a jeho dopravě přes hranici však vůbec nedošlo pro loupežné přepadení, jež bylo na W-ovi spácháno. Trestný čin § 2 zákona z 18. března 1920 č. 188 Sb. z. a n. předpokládá, že pachatel dopravuje předměty potřeby do